

SIROKI ZOLTÁN ALAPÍTVÁNY

IDŐSZAKI KIADVÁNYA

5. SZÁM

2013 JANUÁR-MÁRCIUS

IMPRESSZUM

SIROKI ZOLTÁN ALAPÍTVÁNY IDŐSZAKI KIADVÁNYA

MEGJELENIK : negyedévente

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG: az alapítvány elnöke és kuratóriumi tagjai

A kuratórium elnöke: Varga Sándor

A kuratórium tagjai: Eszteró Lajos

Tóth Sándor

Vajó Sándor

Virágh Dezső

LEVELEZÉSI CÍM: Varga Sándor Nyírtura, Rózsa u. 10. 4532

EMAIL CÍM: vargasa@freemail.hu

Tisztelt Madárbarát

A Siroki Zoltán Alapítvány 2013-as évi első időszaki kiadványát olvashatja, illetve tarthatja kezében az Olvasó. 2013-ban az Alapítvány 20 éves születésnapját ünnepli, amennyiben születését a Fővárosi Bíróságon történt bejegyzésétől számítjuk, hiszen a Siroki család már 3 évvel korábban létrehozta azt. Az elmúlt 20 évben 12 alkalommal került átadásra a vándorszerleg, a hazai díszmadártenyésztés 12 nagyra becsült madarásza tarthatta azt a kezében. Sokan már nincsenek közöttünk, de jó részük még ma is aktív madarász. Ők mindannyiunk példaképei. Az idei első kiadvány már 5. a sorban. Céljukat -azt gondoljuk- elérték az elmúlt évben, nagyon sok tenyésztőhöz és madárbaráthoz eljutottak elektronikusan vagy nyomtatott formában. A 2011-ben újjá alakult kuratórium céljai is igazodni igyekeztek a lehetőségekhez, nem vállalva lehetetlen, de mindent megtéve azok megvalósulásáért.

Három kiemelt cél közül az első Siroki Zoltán emlékének ápolása, hagyatékának őrzése, gondozása. A kuratórium birtokában jelentős mennyiségű hagyaték – levelezés, feljegyzések, publikációk, könyvek – kerültek, köszönet illeti ezért a Siroki családot és más magánszemélyeket. Minden kiadványban közlésezünk ezekből szócikket, önéletrajzi részeket, későbbiekben levelezéseket.

Második fontos feladata az Alapítványnak a vándorszerleg évenkénti odaítélése egy-egy köztisztelőben álló, a hazai madarászok által megbecsült tenyésztőtársunknak, illetve szervezetnek, aki, vagy amely élete, illetve fennállása óta a legtöbbet tett a hazai díszmadártenyésztés, szervezeti élet, ismeretterjesztés terén. 2011-ben a gyulai, 2012-ben a karcagi kiállításokon került átadásra a vándorszerleg, melynek talapzatán kis táblák őrzik a díjazottak neveit.

Harmadik kiemelt célja az Alapítványnak a hazai tenyészeredmények, sikerek szélesebb körben való ismertetése, azok publikálása. Minden kiadványban közlésezünk egy-egy komolyabb tenyészszikerről szóló beszámolót, melyekben a tenyésztő maga írja le sikereit, kudarcait. Igyekszünk felkutatni ezeket az eredményeket, ám köszönettel vesszük, ha információikkal, javaslataikkal megkeresnek minket.

A kuratórium tagjainak, illetve az Alapítónak köszönhetően az Alapítvány hosszútávon is el tudja végezni feladatát, a fentebb felsorolt céljait meg tudja valósítani. Ugyanakkor ahhoz, hogy a kuratórium a munkáját az Alapítványhoz illő rangon, nem pedig egy „minimál” szintet megcélözva tudja végezni, szüksége van támogatókra is. Egy fontos támogatási forma a személyi jövedelemadó 1 %-os felajánlása. Kérjük azokat a madárbarátokat, akik azonosulni tudnak az Alapítvány céljaival, és lehetőségük van adójuk 1%-ának felajánlására, tegyék azt meg az Alapítvány javára. Adószámunk a következő: 18044861-1-15 Emellett köszönettel fogadunk minden egyéb felajánlást az Alapítvány javára. Pénzforgalmi számlaszámunk: 68700061-10607495 Tiszavasvári Takarékszövetkezet.

2013-ban is várjuk a jelölésre jogosult szervezetek és személyek ajánlásait az idei év kitüntetettjére, melyek beérkezési határideje augusztus 31.

VÁLOGATÁS SIROKI ZOLTÁN ISMERETTERJESZTŐ ÍRÁSAIBÓL 5. RÉSZ

A csíkoshátú bronzpinty (*Lonchura striata* L.) költésbiológiája

Ázsia déli és keleti részén élnek a *Lonchura* nemzetség fajai. Népes nemzetség, amelybe az apácamadarak, a muskátpinty, a nádipintyek (*Schilffink*), és a bronzpinty fajok tartoznak. Valamennyien vastagszőrű díszpintyek. A fajok nagy részének a középső farktollai hosszabbak, lándzsaszerűen kihegyezettek. A bronzpintyek szín és viselkedés szempontjából egyaránt nagyon hasonlítanak egymáshoz. Tollruhájuk a fekete, barnásfekete és a fehér színek kombinációjából áll. Eddig közülük hat fajt importáltak Európába:

Lonchura leucogastra (BLYTH) Hazája Malayzia, Szumátra, Borneo, Palawan, Fülöp szigetek, Jáva.

L. striata (L.) Hazája Ceylon, Elő- és Hátsó-India, Andaman szigetek, Nikobár szigetek, Szumátra, Indokína, Tajvan és Dél-Kína.

L. leucogastroides (HORSF, et. MOORE). Elterjedése: Szumátra, Jáva, Bali, Lombok.

L. fuscans (CASS.) Elterjedése: Molukki szigetek, Celebesz, Kis Szunda Szigetek, Kangean.

L. tristis (WALL) Hazája Új-Guinea.

Ezek közül a *L. striata* és a *L. leucogastroides* gyakrabban előfordulnak a nyugati madárpiacon, különösen a *L. striata*. A többi nagy ritkaságnak számít. A csíkoshátú bronzpinty nemcsak a leggyakoribb, de a legnagyobb elterjedésű faj is. Nagy areáján 8 alfajt tart számon az irodalom.

A csíkoshátú bronzpinty homloka, fejének elülső része és torka fekete. Ez a szín fokozatosan megy át a hát sötétbarna színébe. A háttollakon alfajonként halványabb vagy intenzívebb, hosszanti barnásfehér csíkok láthatók. A deréktáj fehér. A hát, a szárny, és a farok feketésbarna. A nyakoldalak világosabb barnák, mint a hát, de világos csíkoltság itt is van. A begy és a mell felső része az alfajoktól függően fekete vagy sötétbarna. A test alsó része ugyancsak az alfajoktól függően vagy egyszínű fehér, vagy szürkésbarna hosszanti csíkokkal tarkázott. A csőr felső kávája fekete, az alsó ólomszürke. A láb ugyancsak ólomszürke. A fiatalok színe Steinbacher – Volters szerint felül sötétebb, alul világosabb barna, felül világos csíkoltság nélkül. A szárny és a farok feketésbarna. A fiatalkori tollruházat leírása azonban az én megfigyeléseimmel nem egyezik, amire később még vissza fogok térni. A bronzpintyek tartózkodási helye hazájukban a fákkal gyéren benőtt füves területek, erdei tisztások, a rizsföldek, általában távol az emberlakta területektől. Néha a falvak közelében is tanyát ütnek, sőt Tajvan szigetén a nagyobb helységekből is megfigyelték őket. A társaságot nagyon szeretik, még a költési időben is kisebb csapatokba verődve kutatnak táplálék után.

Fészket a csíkoshátú bronzpinty rendszeren az erdő szélén álló bokorra vagy fára építi, 1,5 – 3 m magasságban. A fészek finom fűszálakból rendetlenül összetákolt, gömb alakú, aránylag nagy építmény, kerek bebújó nyílással. A fiókák kirepülése után a fészket még sokáig használja az egész család éjszakára. A költési idő az esős évszakban van, amely egybeesik a mi nyarunkkal, de mivel a faj areája igen nagy, kisebb-nagyobb eltolódás is lehetséges.

1963 nyarán a csíkoshátú bronzpintyből sikerült 2 párt beszerezni. Mind a 4 madár a törzsfajhoz tartozott (*L. striata striata* L.) amelynél a fehér szín mindenféle sávozástól mentes. Az egyik nőtény a tél folyamán elpusztult. A megmaradt párt 1964 tavaszán egy 100x60x50 cm nagyságú kalitkában helyeztem el. Fészkelés céljára a kalitkára kívülről ráakasztható, elől nyitott odút szereltem. Madaraim hamarosan fészkepítéshez láttak, a hím hordta az anyagot, a nőtény elrendezte. Néhány nap alatt készen volt a fészek, amelynek oldalt szűk bebújónyílást készítettek. A fészek „mélyedése” majdnem egy szintben volt a fészek bejáratával. Ennek az a hátránya, hogy a tojások könnyen kigurulhatnak a fészekből, sőt ez a veszély az apró fiókákat is fenyegetheti. A fészekalj 4 tojásból állt, amelynek, mint minden díszpintynél, tiszta fehérek. A madarak nappal felváltva ülnek, éjjel mindketten. A kotlási idő 14-15 nap. Mind a 4 tojás kikelt, de még a kikelés napján az egyik fióka kiesett a fészekből. Ez nem pusztult el ugyan, élve vissza tudtam helyezni a fészekbe, de attól való félelmemben, hogy ez később is megeshetik, az egész fészekaljat egy japáni sirályka pár alá tettem. A kiesett fiókának a kipottyanás mégis ártott, mert fejlődésében elmaradt, és 6 napos korában elpusztult. A többi a sirálykák szépen felnevelték.

A szülők 1964-ben többször már nem költöttek. Mintha megharagudtak volna, hogy elvettem tőlük fiaikat. A fiókák 3 hetes korukban kirepültek, 32 napos korukban önállóak voltak. Színük már a kirepülés után nagyjából az öregekéhez hasonló, azzal a különbséggel, hogy a fekete szín nem olyan mély, a test alsó része pedig nem fehér, hanem piszkos sárgás-barna színű, és ugyanilyen a deréktáj is. A kiszínezett madáron látható színhatárok tehát már a fiatalokon is pontosan megállapíthatók, már a háttollak csíkoltsága is látszik. A színeződés nagyon hamar, már 7-8 hetes korukban megkezdődik, és 3 hétig tart, 10-11 hetes korban pedig teljesen kiszíneződnek, és az öregektől nem különböztethetők meg.

Meg kell itt jegyezni, hogy a bronzpintyen a fehérszín nem mindig egyforma, a megvilágítástól függően néha tiszta fehérnek látszik, máskor barnás árnyalatú. Nyilvánvaló, hogy e színhatás a fénytöréssel van összefüggésben. Kedvező megvilágításban még a kiszínezetlen fiatalok alsó része és deréktája is fehérnek tűnik, ami egyébként piszkos sárgásbarna színű. A pár nélkül maradt hímek egy sötét színű nőtény sirálykával párosítottam, ugyancsak 1964-ben. Háromszor költöttek, és 11 fiókát neveltek fel (2-5-4). A hibridek rajzolata azonos a tisztafajú egyedekével, azzal a különbséggel, hogy a fiókák egy részének homlokán a csőr felett, és a torkukon egy-két fehér folt jelent meg. Ezen kívül a test alsó részén a fehér szín nem tiszta fehér, és egyeseken a sötét mintázatnak némi nyoma is látható. Egyébként alakára, nagyságra és viselkedésre megegyeznek a tiszta fajú egyedekkel.

A következő évben, 1965-ben két tiszta bronzpinty párral és 4 hibriddel (2 hím és 2 nőstény) kezdtem a költési idényt. Az egyik tisztavérű pár három fiókat, a másik 8-at nevelt fel (3+2+1+2). Ez bizony nem nagy eredmény, különösen az 1963-ban költött öreg pár költési eredménye volt igen gyenge (1+2). A hibridekkel már sokkal kedvezőbb eredményt értem el. Ezeket többféle kombinációban tenyészthetjük tovább:

1. Párosíthatjuk őket egymással. Tekintettel arra, hogy csupán testvéreket volt módomban továbbtenyészteni, a rokontenyésztés hátrányai miatt ettől eltekintettem.

2. Párosítottam hím bronzpintyet nőstény bronzpinty hibriddel. A fiókák ebben az esetben csupán 25% sirálykavért tartalmaznak, és külsőleg semmiben sem különböznek a tisztavérű bronzpintyektől.

3. Hím bronzpinty hibridet visszakeresztettem sárga japáni sirálykával. A két költésből származó 8 fióka közül 4 barna, 4 sárga lett. A sárga szín megjelenése azt bizonyítja, hogy az F1 generációbeli hibrid szülő barnatarka sirályka anyja nem volt homozigóta, hanem a sárga színt recesszív tulajdonságként hordozta. Természetes, hogy utódai között akadhatott olyan is, amelyik a sárga szín ugyancsak, mint recesszív tulajdonságot örökölte. Ha egy ilyen heterozigóta hibridet sárga sirálykával párosítunk, a fiókák 50%-a sárga lesz. (Az 50%-os arány természetesen csak abban az esetben jelentkezik, ha nagyszámú utódot nevelünk).

4. Párosítottam hím sárga sirálykát nőstény bronzpinty hibriddel. A két költésből származó 8 fióka a közönséges sirálykával azonos barna-tarka színű lett. Az utóbbi két esetben az utódok 75%-ban sirálykavért tartalmaznak. Ahogy a második generációból származó, japáni sirálykával visszakeresztett hibridek színe és nagysága független-e attól, hogy az apa a sirályka vagy az anya, azt az eddig tenyésztett 16 utód alapján biztosan megmondani nem lehet. Tény azonban, hogy bronzpinty hibrid apa esetében a sötét színű fiókák kirepüléskor felül sötétebb, alul világosabb barnák voltak, a csőr fölött és a torokon fehér jellel vagy a nélkül. Ezek tehát fiatalkori tollruhájukban szabályszerűen színeződtek. E pár sárga utódai (4 db) felül fakósárgák, alul sárgásfehérek lettek, a deréktáj is sárgásfehér színű. Kettőnél a csőr fölött 2 kicsi fehér folt van. Annál a párnál ellenben, amelynél a nőstény volt a bronzpinty hibrid, és egy nagyobb világossárga sirályka a hím a fiókák a sötét színű japáni sirályka szabálytalan, tarka színét mutatták. Nem lehetetlen tehát, hogy a nemek viszonya befolyásolja az utódok színét.

Az F1 generációbeli nőstény hibridek, amint az várható is volt, termékenynek bizonyultak. Tudnunk kell, hogy a csíkos hátú bronzpinty őse a sirálykának, és pedig nem a törzsfaj, amelynek első része tiszta fehér, hanem az erősen mintázott *L. s. swinhoei* (CAB.) és a *L. s. subsquamicollis* (Baker) alfajok. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy az első generációbeli hibridek alsó része nem tisztafehér, hanem piszkosfehér, és a mintázatnak némi nyoma is látszik. A mindkét nembeli hibrid utódok termékenysége bizonyítja azt az állítást, hogy a hegyes farkú bronzpinttyel keresztezhető eredményesen úgy, hogy mindkét nembeli utódok abszolút termékenyek, hanem egy másik bronzpinty fajjal, a *L. leucogastroides-szel* (Schwarzbürzelbronzemännchen) is. Sőt továbbmenve, a *L. striata* és *L. leucogastroides* keresztezéséből származó mindkét nembeli hibridek is termékenyek.

Így aztán nem csodálkozhatunk azon, ha a biológusoknak olyan nagy problémát okoz a faj fogalmának a meghatározása, és úgyszólván minden szerző más fogalmazásban adja a faj definícióját. Az igazság kedvéért azonban meg kell említenem azt is, hogy a hibrid utódokra vonatkozó adatok jórésze madártenyésztőktől, tehát nem hivatásos zoológusoktól származik. Megfigyeléseik ezért nem mindig pontosak és megbízhatók. Ha a hím hibridek termékenyek, hajlandók általánosítani anélkül, hogy ezt a tényt kísérleti úton is bizonyítanák. Márpedig arra számos példa van, hogy közeli rokonok esetében a hím hibridek termékenyek. (Pl. apácamadár-fajok x japáni sirályka, piros tűzpinty x kanári, csicsörke x kanári). A hím hibridek termékenysége azonban csak a közeli rokonságot bizonyítja, de nem azt, hogy a párosított egyedek egy fajhoz tartoznak.

Fogságban a bronzpinty a legjámborabb madarak közé tartozik. Nemcsak más fajú madarakkal, de fajrokonaival is teljesen békésnek bizonyult. Rendívilágban élénk, gyors mozgású, félnék, ijedős természetű madarak. Ezért nem állíthatjuk, hogy fogságban mindig könnyen költenek. Néha évek kellene, amíg annyira megszokják a környezetet, annyira megszeliődülnek, hogy a költésre rászánják magukat. Természetesen sok függ attól is, hogy mekkora férőhelyet tudunk részükre biztosítani. Kalitkában nehezebben, tágas röpdében könnyebben költenek. Fiaikat megbízhatóan nevelik. Könnyen keresztezhetőek japáni sirálykával, főleg akkor, ha a hím a bronzpinty.

A fiókák táplálására megfelel a japáni sirálykák felnevelésénél adagolt táplálék. Fontos, hogy a száraz magvakon (fehér köles, muharmag, fénymag) kívül állandóan rendelkezésükre álljon csíráztatott mag is. Ha ez van kellő mennyiségben, az öregek a száraz maghoz alig nyúlnak. Különösen addig, amíg a fiókák kicsinyek. Saláta, tyúkhúr is állandóan szerepeljen az étlapon. A nélkülözhetetlen fehérjét főtt tojás alakjában adjuk. Friss hangyatojához sajnos nem tudok hozzájutni, de a sirálykának, rizspintynek, szalagpintynek, zebra-pintynek, malabári és ezüstcsűrű pintynek, és a bronzpintynek eddig jó volt a keményre főtt tojás. Még nem tudom, hogy a válogatósabb és kényesebb díszpintyek, - amilyen a pillangópinty, amarant, tigrispinty, korallcsőrű pinty stb. – is meg fognak-e elégedni a főtt tojással? Annyit már tudok, hogy ha japáni sirálykával neveltetem ezeket az asztrild-fajokat, tökéletesen megfelel a főtt tojás, de ha a szülőkre bízunk a nevelést, így nem nevelnek. Volt egy pillangópinty párom, amelyik ötször költött egy nyár folyamán, de fiókáit sohasem nevelte fel mindaddig, amíg a friss hangyatojás rendelkezésükre állott. De amikor a hangyatojás már nem volt kapható, szeptember végén a 6. költésben felneveltek 4 fejlett fiókát.

Mindebből látható, hogy újabb madárfajok tenyésztése a sikerek mellett sok csalódást is okozhat. Ezt nem azért említem, hogy bárkinek is elvegyem a kedvét a nehezebben tenyészthető egzotáktól, csak arra szeretnék rámutatni, hogy a madártenyésztés a komoly madárkedvelőknek nem üzlet. Tehát nem az a fontos, hogy minél több fiókát kapjunk, ne a mennyiségre, hanem a minőségre helyezük a súlyt.

Búvár 1966/3

TENYÉSZTŐI BESZÁMOLÓK A HAZÁNKBAN TENYÉSZTETT RITKA MADÁRFAJOK TENYÉSZEREDMÉNYEIRŐL

6. RÉSZ

A fekete csíz (*Carduelis atrata*) első hazai tenyésztése

A Siroki Alapítvány kérésére összefoglalom a számomra nagyon kedves fekete csízekkel kapcsolatos ismereteimet, és az eredményeimet is.

A fekete csízek története nálam ott kezdődött, hogy Reggio-Emiliában Sante-Stragliotto madárkereskedőtől vettem két darab tojó és egy darab hím atrata x magellán csíz hibridet. A nyelvi nehézségek miatt nehezen, de megtudtam, hogy ezek a C. atrata nézve R1-es madarak (C. atrata x C. magellanica = F1 x C. atrata = R1).

Varga Sándor ezekről és a „Fekete kanári mítosza” címmel egy szép szakmai cikket írt, ami a serinus.forumx-en meg is jelent. Ebben a fenti madaraim is szerepelnek, amely fényképeket Tögye János készített nálam.

A madaraknak híre ment az egzótás körökben, és Papp Laci madarász barátom érdeklődött is az R1-es madaraimról. Később Ő ajánlotta fel, hogy egy hím C. atratát amit már nem akar megtartani, elcserélné az én „agglegény” himalájai zöldikémmel, hátha tudom használni az R1-esekkel tenyésztésre. A csere megtörtént, azonban az atraták nem úgy gondolták ahogy én, és az új szép kis hím egy bronzkanárral kezdett „csörögni”, majd szép hibrideket neveltek. Nagyon kedves madarak lettek a fiókákból, és szépek is, világbajnokságon ezekből 5-ik, 4-ik és 2-ik ezüstérmes is lett!

Az R1-es tojók nem produkáltak fiókát, csak néhány tojásig jutottak.

Az R1-es hím annál ügyesebb volt, sokat énekelt speciális csízes hangján, és kanárral is, illetve magellán csízzel is szép fiókákat nevelt.

A fekete csízekhez nagyon megjött a kedvem, új madarakat vettem. Zártgyűrűs 2010-es tojó és hím madarakat, Reggio-Emiliában kereskedőtől. 2011-ben semmi eredményt nem produkáltak. A tojó nagyon nyugtalan és félénk volt, nem sok reménnyel kecsegtetett.

De nem adtam fel! Nyáron kint voltak a kanári x atrata hibridekkel röpdében. 2012 októberében a madárszobába beköltöztetve őket, rögtön párba álltak. Már kint is szimpatizáltak egymással, a hím etette a tojót. Az előző évi nyugtalan viselkedésük miatt ládakalitba tettem őket, kívülről felakasztható kanári fészkekkel. Az interneten nyílt fészkekben is láttam atratákat nevelni, de ez a megoldás ezeknél a madaraknál bevált. A fészket és a kalit elejét tuja ágakkal dekoráltam. És csodák csodája a tojó megváltozott, megszelídült, jó kis pár lett belőlük.

2012. december 5-én a tojó négy tojáson elkotlott és ugyanekkor két nap különbséggel egy magellán tojó is elkotlott az R1-es atrata hímemmel.

Ezeket az eseményeket fényképeken is sikerült megörökíteni, mindkét tenyészpár önállóan nevelte a fiókákat, nem kellett beavatkozni. Szokták mondani madarász berkekben, hogy minden a kelés utáni első három-négy napon dől el. A tojók és hímek jól harmonizáltak egymással, hím etette a tojót, tojó etette a fiókákat, már ahogy a jó egzotáknál ez szokásos.

Összehasonlítva a két tenyészpárt érdekes dolgokat tapasztaltam. (Tudvalevő, hogy a Dél-Amerikában egymáshoz közel élő atrata és magellán csízek keresztezéséből termékeny utódok származnak.) Az atrata pár esetében tüntetően a hím kezdeményezte a fészeképítést a tojó csak a végén kapcsolódott be, de akkor két nap múlva már le is tojt. A magellán x atrata R1-es párnál ez nem volt jellemző.

Az eleségük változatos mageleségből állt (kanári magkeverék alap, négermag, fehér saláta, perilla, chia v. spanyol zsálya, vadmadár keverék). Lágyeleségük házi tojás, reszelt babapiskótával, plusz mellé összetört tyúktojás héj. Zöldeleségeként folyamatosan kaptak többször átmosott, vizes tyúkhúrt.

Nagyon kedves, szelíd madarak lettek a fekete csízeim, a sok izgalom mellett nagyon sok örömet is szereztek nekem! A szaporításuk alatt nagyon sokat kérdezgettem egzótás barátaimat és sok segítséget is kaptam tőlük (gyűrűzés, elválasztás, újraindítás stb.). A fiókák a magellán tojó alól már karácsonykor kirepültek, az atrata tojó alól azonban szilveszter után is csak „kitessékelés” után voltak hajlandók „önálló életre” kelni. Röviden azt tudom megállapítani, hogy az atraták lassabban fejlődnek, később lesznek önálló madárkák és megvárják azt, hogy a tollazatuk teljesen kifejlődjön.

Varga Sanyi madarász barátomtól tudta meg Fülöp János, hogy nálam szaporodnak a fekete csízeim. Miután meglátogatott, a Díszmadár Magazinban megjelent cikket is készített róluk. Hosszú lenne mindent leírni, de azt itt meg kell jegyezni, hogy újabb sikeres fióka nevelést nem produkáltak a madaraim, majd talán az idén sikerül.

Röviden az előkészítésről:

- karanténozás/2 hétig
- parazitáktól mentesítés/Ivermectin
- vitaminok/AD3EK1 lehetőleg „B” vitaminokat ne adjunk a coccidiózis miatt
- Baycox itatás program szerint (ESB3-at nem jó adni, kivonták a forgalomból)

A szakmai leírások szerint Dél-Amerikában az Andokban a Titicaca-tó környékén főleg 3500-4800 méter magasságban van a C. atrata hazája. Ebben a magasságban az ultraibolya sugárzás nagyon erős és elpusztítja a gombák, baktériumok coccídiumok nagyrésztét, így az élőlények immunrendszere nincs felkészülve ezek leküzdésére. E miatt nagyon fontos a coccídiumok, gombák, baktériumok elleni kezelések, valamint a maximum 45 % páratartalom biztosítása.

A C. atrata monotipikus faj, azonban az élőhelyükön (Bolívia, Chile, Peru, Argentína) 2,5 cm hosszúságbeli különbséget írnak le, a legnagyobbak a chilei egyedek.

A fekete csízek tenyésztésében a sok munkám mellett úgy gondolom hogy szerencsém is volt, és nagyon sokat segítettek: Tőgye Jánoson kívül, Borbély Andrea, Papp László, Kerek László, Mekes László, Varga Sándor, Gyepes Imre, Lakó Antal, Kocsis János, Portik Péter, Iván Lajos, Herman Ottó, Lipták József, akiknek ezúton is köszönettel tartozom.

Íme két „sztárfotó” a madaraimról:

A hím őrködik (Fotó: Tőgye János)

Le kell lapulni (Fotó: Tőgye János)

Mindenkinek hasonló madarász örömeket kíván:

Bodrogközy Zoltán

SIROKI ZOLTÁN ÉLETÚTJA- ÖNÉLETRAJZI SZEMELVÉNYEK

3. RÉSZ

Egyetemi éveim alatt titkára voltam a Magyar Ornithológusok Szövetségének (MOSZ). Ennek elnöke dr. Szalóki Navratil Dezső egyetemi magántanár (orvos) volt, és a Kócsag című szaklapot szerkesztette.

Diplomám megszerzése után 5 évig, mint ADOB-os a Központi Statisztikai Hivatal Fővámhivatali Kirendeltségén dolgoztam. Közben a Külkereskedelmi osztály vezetőjének, dr. Farkas János, miniszteri osztálytanácsosnak jóvoltából elvégeztem a Budapesti Agrártudományi Egyetemen létesített Gazdasági Tanárképzőt. Tanári oklevelem megszerzése után megváltam a Statisztikai Hivaltól és a Földművelésügyi Minisztérium fennhatósága alá tartozó Jászberényi Alsófokú Mezőgazdasági Szakiskolához nyertem kinevezést. Ezzel megkezdődött pedagógusi pályám, amely tartott egészen a mai napig. Jászberényben nem sokáig működtem. 1938-ban áthelyeztek a Mosonmagyaróvári Gazdasági Akadémia biológiai tanszékére. A tanszékvezető dr. Révy Dezső akadémiai tanár volt, aki maga is szenvedélyes bogárgyűjtő és kitűnő növényismerő volt. Itt együtt bogarásztunk, és tőle sokat tanultam botanikai vonalon is. Óvári szereplésem sem tartott sokáig, mert 1939-ben a visszacsatolt Felvidéken a Kassai Magyar Királyi Középfokú Gazdasági Tanintézethez helyeztek át., ahol a biológiai tárgyak oktatását bízták rám (növénytan, állattan, növényvédelem). Kassán vezetője voltam az ottani Növényegészségügyi Körzetnek is.

Kassai tartózkodásom életem 5 legboldogabb éve volt. Gözerővel gyűjtöttem a növényeket, hogy hiányos botanikai ismereteimet mielőbb kiegészíthessem. Rövidesen hatalmas anyagot szedtem össze. Egy részét magam is meg tudtam határozni, mert rendelkezésemre állott a Kassai Akadémia hajdani tanárának, Rapaiacs Rajmundnak a herbáriuma is. Összekötetésbe lépve Jávorka Sándorral azt az anyagot, amivel magam nem boldogultam, elküldtem neki. Ő bámulatos gyorsasággal ellenőrizte határozásaimat és a többi magam határozta meg. Jávorkát érdekelte a kassai és a kajsói Alhavasok anyaga és szívesen segített nekem. Örökké hálás vagyok érte neki. Természetesen bogarakat is gyűjtöttem, hiszen a hegyvidék sok új fajjal gazdagította gyűjteményemet. Kassán nősültem, és 3 leányom közül 2 még ott született. A második világháború kitörése az életemben is gyökeres változást eredményezett. A német hadsereg bevonulásának eredményeképpen az akkori Földművelésügyi Minisztérium elrendelte az evakuálást, ami annyit jelentett, hogy minden mozgatható berendezési tárgyat be kellett vagonírozni és a tangazdaság állatállományát lábon el kellett volna hajtani Magyaróvár felé. Kassa akkori hadtestparancsnoka, vitéz Tanító Béla összehívta az intézmények vezetőit és figyelmeztetett bennünket, hogy az állatállomány lábon való elhajtása és bárminek is szekereken nyugat felé szállítása esztelen dolog. Az országutak tele vannak minden irányban mozgó német katonai alakulatokkal, melyek nem kímélik a civil szállítmányokat. Iskolánk igazgatója már előbb Budapestre kísérte családját és ott engedélyt kapott a Földművelésügyi Minisztériumtól, hogy Kassára már ne jöjjön vissza. Így én lettem, mint rangidős a helyettese. Nekem kellett tehát dönteni, mit tegyünk.

A Siroki díj (vándorszerleg) eddigi tulajdonosai

1993 Péter Géza
1994 Ballagó Emánuel
1995 Virágh Dezső
1996 Laskay Sándor
1997 Vas Sándor
1998 Tóth Sándor
2001 Lakó Antal
2002 Gere Géza
2004 Diószeghy Sándor
2005 Soós János
2006 (Dogosi Károly jelölt, elhalálozott)
2008 Makai Pál
2011 Pócsi Béla
2012 Pálinkás György